

Folkrörelsefrågor och allmänna samlingslokaler

Sammanfattning

Utskottet behandlar i betänkandet 33 motionsyrkanden om folkrörelsefrågor och 6 motionsyrkanden om allmänna samlingslokaler. Samtliga motionsyrkanden avstyrks. De avser:

- folkrörelsepolitikens mål,
- spelregler för den ideella sektorn,
- utredning av folkrörelsepolitiken,
- forskning om ideella föreningar och folkrörelser,
- ledare och funktionärer i den ideella sektorn,
- Volontärbyrån,
- stöd till generationsövergripande verksamhet,
- FN:s frivilligdag,
- allmänna samlingslokaler.

I betänkandet finns 10 reservationer och 1 särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	5
Folkrörelsepolitikens mål	6
Spelregler för den ideella sektorn	7
Utredning av folkrörelsepolitiken	9
Forskning om ideella föreningar och folkrörelser	11
Ledare och funktionärer i den ideella sektorn	12
Volontärbyrån	13
Stöd till generationsövergripande verksamhet	15
FN:s frivilligdag	16
Allmänna samlingslokaler	16
Reservationer	19
1. Folkrörelsepolitikens mål, punkt 1 (m, fp, kd, c)	19
2. Spelregler för den ideella sektorn, punkt 2 (m, fp, kd, c)	20
3. Utredning av folkrörelsepolitiken, punkt 3 (kd)	20
4. Utredning av folkrörelsepolitiken, punkt 3 (v)	21
5. Forskning om ideella föreningar och folkrörelser, punkt 4 (m, fp, kd, c)	22
6. Ledare och funktionärer i den ideella sektorn, punkt 5 (kd, c)	22
7. Volontärbyrån, punkt 6 (m, fp, kd)	23
8. FN:s frivilligdag, punkt 8 (kd)	24
9. Allmänna samlingslokaler, punkt 9 (v)	24
10. Allmänna samlingslokaler, punkt 9 (c)	25
Särskilt yttrande	26
Spelregler för den ideella sektorn, punkt 2 (v)	26
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	27
Motion väckt med anledning av prop. 2003/04:161	27
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2002	27
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003	27
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004	28
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005	29

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Folkrörelsepolitikens mål

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:So36 yrkande 7, 2004/05:Kr358 yrkande 1 och 2005/06:Kr414 yrkande 1.

Reservation 1 (m, fp, kd, c)

2. Spelregler för den ideella sektorn

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr209 yrkandena 1 och 2, 2002/03:Kr324, 2003/04:Kr336, 2004/05:Kr353 yrkande 1, 2004/05:Kr380 yrkande 1, 2005/06:Kr370 och 2005/06:Kr414 yrkandena 3 och 5.

Reservation 2 (m, fp, kd, c)

3. Utredning av folkrörelsepolitiken

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr329 yrkande 2, 2003/04:Kr391 yrkande 7, 2004/05:Kr347, 2004/05:Kr358 yrkande 2, 2004/05:Kr363 yrkande 7, 2005/06:So648 yrkande 11, 2005/06:Kr382 yrkande 25, 2005/06:Kr414 yrkande 2 och 2005/06:Kr418 yrkande 13.

Reservation 3 (kd)

Reservation 4 (v)

4. Forskning om ideella föreningar och folkrörelser

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr353 yrkande 2, 2004/05:Kr358 yrkande 9, 2004/05:Kr380 yrkande 2 och 2005/06:Kr414 yrkande 6.

Reservation 5 (m, fp, kd, c)

5. Ledare och funktionärer i den ideella sektorn

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr329 yrkande 4, 2004/05:Kr358 yrkande 5 och 2005/06:Kr414 yrkande 8.

Reservation 6 (kd, c)

6. Volontärbyrå

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:K293 och 2005/06:K469.

Reservation 7 (m, fp, kd)

7. Stöd till generationsövergripande verksamhet

Riksdagen avslår motion 2005/06:So470 yrkande 14.

8. FN:s frivilligdag

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr358 yrkande 3 och 2005/06:Kr414 yrkande 11.

Reservation 8 (kd)

9. Allmänna samlingslokaler

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr319, 2004/05:Kr354 yrkande 4, 2004/05:Kr385, 2005/06:Sf336 yrkande 39, 2005/06:Kr300 och 2005/06:Kr336 yrkande 11.

Reservation 9 (v)

Reservation 10 (c)

Stockholm den 1 juni 2006

På kulturutskottets vägnar

Lennart Kollmats

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Kollmats (fp), Lars Wegendal (s), Eva Arvidsson (s), Kent Olsson (m), Paavo Vallius (s), Nikos Papadopoulos (s), Siv Holma (v), Göran Persson i Simrishamn (s), Birgitta Sellén (c), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s), Anna Lindgren (m), Inger Nordlander (s), Hans Backman (fp), Kenneth Lantz (kd), Johan Andersson (s), Henrik Westman (m) och Tasso Stafilidis (v).

Utskottets överväganden

Inledning

Den statliga folkrörelsepolitiken är uppdelad i två delar, en s.k. sektorsorienterad del och en mer generell och sektorsövergripande del. Den sektorsorienterade folkrörelsepolitiken bedrivs i stort sett inom samtliga politikområden på statsbudgeten och omfattar specifika frågor som rör olika typer av föreningar inom respektive sektor. Den sektorsövergripande folkrörelsepolitiken behandlas inom politikområde 30 Folkrörelsepolitik och är inriktad på att dels stimulera och stödja människors organisering i föreningar och liknande sammanslutningar, dels ge dessa föreningar goda förutsättningar att bedriva verksamhet. Inom politikområdet hanteras generella frågor som rör alla typer av folkrörelser och ideella föreningar, såsom den statliga bidragsgivningen till föreningslivet.

Den generella folkrörelsepolitiken inrättades som ett eget politikområde på statsbudgeten 2001 (prop. 2000/01:1 utg.omr. 17). Ett syfte med åtgärden var att skapa ett samlat synsätt och agerande från statens sida när det gäller såväl relationer till folkrörelser och föreningar av olika slag som villkor och förutsättningar för föreningslivets verksamhet. Ett annat syfte var att synliggöra och lyfta fram den betydelse föreningslivet har för den demokratiska infrastrukturen i vårt samhälle. Det övergripande målet för den generella folkrörelsepolitiken är att människor ska ha bästa möjliga förutsättningar att bilda och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar.

I samband med att den generella folkrörelsepolitiken inrättades som eget politikområde tillsattes en interdepartemental arbetsgrupp med uppdrag att samordna regeringens folkrörelsepolitik. Huvuduppgifterna för arbetsgruppen är att vara ett forum för samråd i frågor som rör föreningslivet och att följa upp vissa gemensamma insatser på området.

År 2002 inrättade regeringen Folkrörelseforum i syfte att stärka dialogen mellan staten och föreningslivet. Folkrörelseforum behandlar övergripande frågor som rör bl.a. den ideella sektorns villkor och förutsättningar.

I oktober 2005 tillsatte Justitiedepartementet en särskild utredare med uppgift att utreda den nuvarande statliga folkrörelsen. I uppdraget ingår även att lämna förslag om den framtida folkrörelsepolitikens inriktning, omfattning och utformning. Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 30 juni 2007.

Utöver dessa undersökningar pågår en kartläggning om ideella föreningsars rättsliga villkor och en studie om nya sociala rörelser.

Folkrörelsepolitikens mål

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avslår tre förslag om att komplettera målet för folkrörelsepolitiken med hänvisning till den pågående utredningen om folkrörelsepolitiken.

Jämför reservation 1 (m, fp, kd, c).

Motionerna

Kristdemokraterna skriver i *motionerna 2004/05:Kr358* yrkande 1 och *Kr414* yrkande 1 att det nationella målet för folkrörelsepolitiken som riksdagen har fastslagit är att "människor ska ha bästa möjliga förutsättningar att bilda och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar". Kristdemokraterna anser att målet inte är tillräckligt. För att synliggöra statens ansvar för utvecklingen av den ideella sektorn bör målet kompletteras med följande tillägg: "att stärka den ideella sektorn och utveckla dess roll i samhället".

Samma förslag framför Kristdemokraterna i *motion 2003/04:So36* yrkande 7. Motionärerna erinrar om att frivilligorganisationerna har lång erfarenhet av arbete med att förhindra missbruk av alkohol. Enligt Kristdemokraterna visar de flesta ideella organisationer upp goda resultat inom den missbrukarvård de bedriver. I motionen anser Kristdemokraterna att målet för folkrörelsepolitiken bör kompletteras samt att ideella organisationer bör få ett ökat stöd.

Utskottets ställningstagande

Målet för folkrörelsepolitiken föreslogs av regeringen i samband med att folkrörelsepolitiken inrättades som eget politikområde i budgetpropositionen för 2001. Formuleringen av målet överensstämmer med motionärernas referat och godkändes av riksdagen (bet. 2000/01:KrU1 s. 113 f.). I motivtexten framhöll regeringen att grundläggande värden för folkrörelsepolitiken är sammanslutningarnas självständighet och oberoende. Regeringen ville värna om dessa värden genom att bevara folkrörelsernas möjlighet till självfinansiering samt tillgång till externt kapital. Utskottet tillstyrkte regeringens målformulering men ansåg att det krävdes ökade insatser från statens sida för att staten skulle kunna leva upp till målet att erbjuda människor bästa möjliga förutsättningar för att bilda och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar.

För närvarande pågår en utredning om den framtida folkrörelsepolitikens inriktning, omfattning och utformning. Utredaren ska redovisa sitt uppdrag senast den 30 juni 2007. Mot denna bakgrund anser utskottet att ett tillkännagivande från riksdagen inte är motiverat. Motionerna 2003/04:So36 (kd) yrkande 7, 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 1 och Kr414 (kd) yrkande 1 avstyrks.

Spelregler för den ideella sektorn

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker nio förslag som behandlar spelreglerna för och relationen mellan den offentliga sfären och den ideella sektorn. Utskottet avstyrker samtliga förslag med hänvisning till den pågående utredningen om folkrörelsepolitiken.

Jämför reservation 2 (m, fp, kd, c) och särskilt yttrande (v).

Motionerna

Kristdemokraterna vill i motion *Kr414* yrkande 3 stärka de ideella krafternas inflytande i samhället. Kristdemokraterna anser att samhället består av tre likvärdiga delar: den offentliga, den privata och den ideella. I ett sådant samhälle finns ett väl utbyggt offentligt skyddsnet men också ideella organisationer som fångar upp dem som faller igenom. Även privata företag ges möjlighet att delta i skapandet av den allmänna välfärden. Kristdemokraterna anför att det är ett sådant samhälle som bör eftersträvas.

Kristdemokraterna anser i *motionerna 2004/05:Kr380* yrkande 1 och *Kr414* yrkande 5 att det krävs tydligare spelregler för relationerna mellan det offentliga och de ideella organisationerna. Med nuvarande oklara rollfördelning riskerar vi en kaotisk situation med konfliktyllda diskussioner om ansvar och resurser. Regeringen bör snarast inleda ett arbete i syfte att utveckla spelregler mellan staten och den ideella sektorn.

Ett liknande förslag framförs av Carina Ohlsson (s). Hon skriver i *motion 2004/05:Kr353* yrkande 1 att organisationerna bör ses som viktiga forum för en fungerande demokrati. Deras roll både som aktörer inom välfärden och som fristående debattörer i dessa frågor måste säkerställas genom tydliga regler. Regler mellan det offentliga och den ideella sektorn finns i Storbritannien, Danmark och Kanada. För att utarbeta spelregler för folkrörelserna krävs en analys av hur det svenska samhället och dess problem ser ut.

Ana Maria Narti (fp) anser i *motion 2002/03:Kr209* yrkande 1 att grupper från ekonomiskt svaga miljöer – som t.ex. vissa invandrarorganisationer eller vissa kvinnoorganisationer – under lång tid enbart har behandlats som objekt för åtgärder planerade och genomförda av andra. Därför speglar relationerna mellan dem och resten av samhället en kronisk ojämlikhet. Det krävs öronmärkta pengar och tydliga regler för att ett civilsamhälle ska utvecklas och inte stelna till i kända mönster. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Ana Maria Narti (fp) tar i samma motion, *2002/03:Kr209* yrkande 2, upp frågan om aktivitetscenter som drivs på entreprenad av de arbetslösa själva. Genom en entreprenad kan de arbetslösa återfå sitt självförtroende och sin tro på framtiden. Samma typ av entreprenad, tillhandahållen av organisationer bildade inom målgrupperna, kan också tillämpas vid köp av

sociala tjänster och kunskapstjänster såsom äldreomsorg inom vissa etniska grupper, stöd för förtryckta flickor och kvinnor samt utbildningsinsatser riktade mot arbetslösa. Narti anser att det här skulle bryta ned de rutinmässiga och hierarkiska relationer som annars hotar att låsa in människor i passivitet och utanförskap.

Nils-Erik Söderqvist och Monica Green (båda s) anser i *motionerna 2002/03:Kr324* och *2003/04:Kr336* att folkrörelsernas arbete för demokrati och sociala insatser för barn och unga ska uppmärksammas. Motionärerna anser att den modell som används vid fördelningen av anslag till idrottsrörelsen, folkbildningen och trossamfunden borde fungera som förebild även för andra folkrörelser anslagsfördelning.

Yoomi Renström m.fl. (s) tar i *motion Kr370* upp problematiken med att definiera folkrörelser. För att få räknas som en folkrörelse har regeringen enligt motionärerna ställt upp nio kriterier som en organisation bör uppfylla. RFSL, RFSU och andra liknande sexualpolitiska organisationer uppfyller samtliga dessa kriterier. Motionärerna skriver vidare att det nu har framkommit att dessa organisationer inte har organisationsstöd och inte är nämnda som viktiga för demokratin genom folkrörelsebegreppet. Motionärerna anser att sexualpolitiska organisationer ska räknas till de redan specificerade områden som är av särskild vikt för demokratin och därför bör klassas som folkrörelser.

Utskottets ställningstagande

I direktivet till den pågående utredningen framhålls att folkrörelsepolitikens inriktning och utformning måste återkommande diskuteras mot bakgrund av de förändringar som samhället genomgår. Dessa förändringar påverkar i sin tur folkrörelserna och det övriga föreningslivets förutsättningar och villkor. Av direktivet framgår även att det finns behov av att kontinuerligt följa upp och utvärdera de insatser som genomförs för att bedöma om målen för politikområdet uppfylls samt bedöma om den nuvarande politikens inriktning, arbetssätt och arbetsformer är ändamålsenliga i relation till de ursprungliga syftena.

Med hänvisning till den pågående utredningen avstyrker utskottet motionerna 2002/03:Kr209 (fp) yrkandena 1 och 2, 2002/03:Kr324 (s), 2003/04:Kr336 (s), 2004/05:Kr353 (s) yrkande 1, 2004/05:Kr380 (kd) yrkande 1, Kr370 (s) och Kr414 (kd) yrkandena 3 och 5.

Utredning av folkrörelsepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker nio förslag beträffande utredningen om folkrörelsernas tillkomst och utformning. Med anledning av den pågående utredningen och dess utformning anser utskottet att motionärernas förslag är tillgodosedda.

Jämför reservationerna 3 (kd) och 4 (v).

Motionerna

Kristdemokraterna framhåller i flera motioner behovet av att utveckla den ideella sektorn. I *motion 2003/04:Kr329* yrkande 2 skriver Kristdemokraterna att man under den borgerliga regeringen inledde ett arbete med att utveckla den ideella sektorn med olika forsknings- och utredningsprojekt. Motionärerna vill i sammanhanget framhålla vikten av att representanter från organisationer och föreningar inkluderas i den nu pågående utredningen. Även andra frågor behöver enligt dem belysas, t.ex. folkrörelsernas möjligheter till finansiering.

I *motionerna 2004/05:Kr358* yrkande 2, *Kr414* yrkande 2 och *Kr418* yrkande 13 framför Kristdemokraterna liknande synpunkter. Motionärerna skriver att trots regeringens avsikt att starta en arbetsgrupp med uppgift att se över folkrörelsepolitiken under 2004 hade en sådan, enligt ett svar på en fråga i riksdagen, i september 2004 ännu inte påbörjats. Kristdemokraterna anser även i samtliga dessa motioner att det arbete med att utveckla och stödja den ideella sektorn som påbörjades i början av 1990-talet bör återupptas av regeringen såsom utlovats.

I *motionerna 2003/04:Kr391* yrkande 7 och *2004/05:Kr363* yrkande 7 föreslår Kristdemokraterna att regeringen bör informera riksdagen om den interdepartementala arbetsgruppen för samråd om den ideella sektorns arbete. Kristdemokraterna anser även i dessa motioner att arbetsgruppen i huvudsak bör bestå av representanter för organisationer och föreningar och inte enbart representanter för departementen.

Vänsterpartiet ifrågasätter i *motion So648* yrkande 11 om de organisationer som skapats av medborgare i syfte att avhjälpa bristerna i statens och kommunernas verksamhet kommer att bli föremål för utredarens intresse. Vänsterpartiet föreslår att riksdagen begär att dessa organisationer ska ingå i den kommande utredningen.

Miljöpartiet anser i *motion Kr382* yrkande 25 att det finns skäl att se över bidragens roll och de lagar som styr de ideella föreningarnas förutsättningar att bedriva sin verksamhet. Motionärerna anser att det är viktigt att de ideella organisationerna får fortsätta sitt demokratiska arbete med att skapa mötesplatser där folk samlas och umgås på lika villkor. Miljöpartiet anser att riksdagen bör göra ett tillkännagivande angående detta.

Även ledamöterna Alf Eriksson och Majléne Westerlund Panke (båda s) vill i *motion 2004/05:Kr347* att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om behovet av att se över bidragssystemet till folkrörelserna. Motionärerna anser att aktiva folkrörelser är en garant för det mänskliga i samhället. De är därför bekymrade över att bidragen till folkrörelserna minskar. Att se över penningbidragens roll, storlek och fördelning mellan olika organisationer är en mycket viktig fråga för organisationernas möjlighet att bedriva verksamhet. Därför anser motionärerna att bidragssystemet till folkrörelserna ska ses över.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill erinra om att det av direktivet för den pågående utredningen om den statliga folkrörelsepolitiken framgår att den särskilda utredaren bl.a. ska

- utvärdera den nuvarande folkrörelsepolitikens genomförande och resultat i relation till målet för den generella folkrörelsepolitiken och de bakomliggande syftena med att inrätta detta politikområde. I denna uppgift ingår att bl.a. utvärdera valet av insatser inom den svenska folkrörelsepolitiken såsom Folkrörelseforum, de olika statliga utredningar som tillsatts, liksom olika uppdrag som lämnats till universitet, högskolor och myndigheter,
- visa i vilken utsträckning motsvarande insatser också genomförs inom de sektorsorienterade politikområdena,
- utvärdera den statliga folkrörelsepolitikens uppdelning i en sektorsorienterad del och en sektorsövergripande del samt samordningen mellan dessa delar och
- lämna förslag om den framtida folkrörelsepolitikens inriktning, omfattning och utformning.

En referensgrupp med representanter för olika organisationer är knuten till utredningen. Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 30 juni 2007.

Utskottet kan konstatera att direktiven för utredningen är omfattande och förutsätter att utredningen kommer att beakta de frågor motionärerna tar upp. Med hänvisning till det anförda anser utskottet att motionärernas förslag i allt väsentligt är tillgodosedda och avstyrker därmed motionerna 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 2, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 7, 2004/05:Kr347 (s), 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 2, 2004/05:Kr363 (kd) yrkande 7, Kr382 (mp) yrkande 25, Kr414 (kd) yrkande 2, Kr418 (kd) yrkande 13 och So648 (v) yrkande 11.

Forskning om ideella föreningar och folkrörelser

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker fyra förslag som behandlar forskning om den ideella sektorn. Förslagen avstyrks med hänvisning till riksdagens tidigare ställningstagande och i avvaktan på den pågående utredningen om folkrörelsepolitiken.

Jämför reservation 5 (m, fp, kd, c).

Motionerna

Kristdemokraterna skriver i *motionerna 2004/05:Kr358* yrkande 9, *2004/05:Kr380* yrkande 2 och *Kr414* yrkande 6 att kunskapen om den ideella sektorn är begränsad. Det är viktigt att skapa bestående och kontinuerliga kontakter mellan den ideella sektorn och forskningsvärlden för att utveckla nya forskningsprojekt kring den ideella sektorn. Motionärerna anser att nya forskningsprojekt bör vara ett prioriterat område för regeringens arbetsgrupp om den ideella sektorn.

Carina Ohlsson (s) skriver i *motion 2004/05:Kr353* yrkande 2 att det behövs mer forskning om olika ideella organisationers verksamhet för att utveckla den ideella sektorn. Då dessa organisationer ofta arbetar med avigsidan av statens vinstgenererande verksamheter inom alkoholförsäljning och spel, anser motionären det lämpligt att ta medel från dessa verksamheters intäkter för att finansiera forskning om och utarbetandet av regler för den ideella sektorn. Regeringen bör snarast inleda ett samarbete med sektorn om utarbetandet av regler, om formerna och finansieringen av den processen på kort och lång sikt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill erinra om att riksdagen under innevarande riksmöte har behandlat ett 30-tal motioner med förslag om prioritering eller förstärkning av vissa forskningsområden i bet. 2005/06:UbU1 (s. 109–112). Motionerna avslogs med hänvisning till att statsmakterna enbart fattar övergripande beslut om fördelningen av de statliga forskningsmedlen. Den närmare fördelningen av de statliga forskningsresurserna sker via de forskningsfinansierade myndigheterna Vetenskapsrådet, FAS, Formas och Vinnova samt universiteten och högskolorna.

Vetenskapsrådet presenterade 2003 på uppdrag av regeringen sin rapport *Svensk forskning om demokrati, offentlig förvaltning och folkrörelser* (Vetenskapsrådets rapportserie 2003:15). Av rapporten framgår att det i forskarkretsar anses vara intressant och relevant att forska om det civila samhällets frivilligorganisationer och deras roll i samhället samt deras inverkan på och förhållande till utvecklingen av svensk demokrati, arbets- och samhällsliv. Forskningen på det här området framhålls som ett nytt och

angeläget forskningsområde i Sverige. I rapporten anser Vetenskapsrådet att forskningen på det här området med en starkare finansiell bas och infrastruktur kan bidra till förnyelse av svensk humaniora och samhällsforskning.

Den av regeringen tillsatta utredningen om folkrörelsepolitiken ska enligt sina direktiv lämna förslag om hur forskningen om folkrörelserna och det övriga föreningslivet kan utvecklas med beaktande av Vetenskapsrådets rapport och även folkrörelseområdets egna forskningsinsatser.

Utskottet finner inte anledning att ompröva riksdagens tidigare ställningstagande på detta område. Med anledning av det och i avvaktan på den pågående utredningen avstyrks motionerna 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 9, 2004/05:Kr380 (kd) yrkande 2, Kr414 (kd) yrkande 6 och 2004/05:Kr353 (s) yrkande 2.

Ledare och funktionärer i den ideella sektorn

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker tre förslag om förenklad administration för den ideella sektorn. Utskottet hänvisar till insatser som redan genomförs och vill även invänta behandlingen av den nyligen avslutade utredningen om skattefrågor samt den pågående utredningen om idrottens rättsliga villkor.

Jämför reservation 6 (kd, c).

Motionerna

Kristdemokraterna anser i *motionerna 2003/04:Kr329* yrkande 4, *2004/05:Kr358* yrkande 5 och *Kr414* yrkande 8 att ett av målen för den översyn av folkrörelsepolitiken som pågår bör vara att förenkla lagar och regler för den ideella sektorn. Motionärerna skriver att det under senare tid har kommit flera signaler om att det blivit allt svårare att rekrytera föreningsledare. Det är svårt att få andra engagerade i verksamheten och svårt att hantera ekonomin. Kristdemokraterna anser därför att det är viktigt att den ideella sektorn har en enkel administration som inte ställer krav på ekonomisk utbildning. Detta bör ingå som mål i den översyn som regeringen planerar.

Utskottets ställningstagande

I betänkande 2005/06:KrU8 om idrottsfrågor behandlade utskottet motionsyrkanden om idrottsledare. Av betänkandet framgår att utskottet ser med tillfredsställelse att andelen barn och ungdomar som någon gång är med i en idrottsförening är hög. Men denna höga andel gör det än viktigare att se till att så många som möjligt också ges förutsättningar att träna och trivas så att de stannar kvar. Här har idrottsrörelsen och dess ledare en viktig uppgift att fylla för att ge alla barn och ungdomar bra alternativ.

Utskottet har under innevarande mandatperiod behandlat två motionsyrkanden som är snarlika de nu aktuella (bet. 2004/05:KrU5 s. 24 f.). Utskottet ansåg i likhet med motionärerna att det är viktigt att administrationen och den ekonomiska regleringen av ideella föreningar inte är för krånglig. Av Riksidrottsförbundets (RF) undersökningar framgår att problemet är särskilt akut när det gäller förtroendevalda på administrativa poster. Enligt RF spelar det skattemässiga regelverket stor roll.

Idrottens skattefrågor har på uppdrag av regeringen nyligen utretts i *Nya skatteregler för idrotten* (SOU 2006:23). I utredningsuppdraget har ingått att granska inkomstbeskattningen av ideella föreningar som bedriver idrottsverksamhet samt vissa inkomstskattefrågor som berör idrottare, domare och andra idrottsfunktionärer. Betänkandet överlämnades till regeringen i februari 2006.

Dessutom pågår en utredning som ska kartlägga ideella föreningars rättsliga villkor, exklusive skatterättsliga villkor. Syftet med kartläggningen är att få en samlad bild samt ett underlag för bedömning av de rättsliga villkoren för ideella föreningar. Uppdraget ska redovisas senast den 15 juni 2006.

Vidare kan upplysas att RF i samarbete med SISU Idrottsutbildarna prioriterat utbildning kring föreningskunskap samt att RF ger juridiskt stöd och information bl.a. i skattefrågor till idrottens olika organisationer.

Utskottet vidhåller sin tidigare uppfattning att idrottsrörelsens ledare har en viktig uppgift med att ge alla barn och ungdomar bra alternativ. Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att RF har riktat uppmärksamhet till frågan om ledare och funktionärer i den ideella sektorn. Med anledning av de insatser som redan görs samt i avvaktan på behandlingen av det nyligen avslutade och den pågående utredningen avstyrker utskottet motionerna 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 4, 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 5 och Kr414 (kd) yrkande 8.

Volontärbyrån

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motionsförslag om nationell finansiering av Volontärbyrån. Utskottet anser att finansieringen av Volontärbyrån för närvarande bäst sker enligt nuvarande former.

Jämför reservation 7 (m, fp, kd).

Motionerna

Lena Adelson Liljeroth m.fl. (m, fp, kd, c) föreslår i *motion 2004/05:K293* att Volontärbyrån ska få nationell finansiering för att effektivare kunna kanalisera enskilda medborgares engagemang. På sikt behövs en nationell finansiering för att alla i hela landet ska ha lika möjligheter att använda tjänsten.

Även Tomas Eneroth (s) anser i *motion K469* att Volontärbyrån bör uppmärksammas. Från att ha varit pilotverksamhet i några år är Volontärbyrån nu en etablerad aktör som dagligdags förmedlar volontärer till viktiga ideella insatser i olika delar av samhället. Motionären anser att regeringen bör överväga de fortsatta förutsättningarna för verksamheten.

Utskottets ställningstagande

Volontärbyrån verkar inom organisationen Forum för Frivilligt Socialt Arbete. Den startades 2002 på initiativ av Stockholms kommun. Volontärbyrån är en organisation som genom sin webbplats förmedlar volontärer till ideella organisationer. Det är framför allt unga människor som använder sig av Volontärbyrån. De populäraste verksamhetsområdena är barn och ungdom samt flykting- och kvinnofrågor. Sedan starten har Volontärbyrån förmedlat över 7 500 uppdrag till drygt 500 organisationer.

Organisationen erhöi i december 2003 ett engångsbelopp på 500 000 kronor av regeringen för att sprida verksamheten till andra kommuner än Stockholm. Av slutredovisningen från juni 2005 framgår att arbetet med att sprida verksamheten var mer tidskrävande än vad man hade förväntat sig. En ytterligare svårighet under perioden var att hitta rätt samarbetspartner på lokal nivå. Trots det lyckades man vidga omfattningen till att inbegripa Uppsala, och man lyckades ingå ett avtal med Västra Frölunda beträffande ett särskilt projekt. Under andra halvåret 2005 och fram till i dag har avtal även träffats med Karlskrona, Växjö, och Upplands Väsby.

Utskottet ser positivt på den utveckling Volontärbyrån har haft. I takt med att människors engagemang utvecklas och antar nya former behövs nya mönster för att kanalisera deras välvilja. Utskottet anser att Volontärbyråns struktur och verksamhet svarar väl mot de utmaningar som de ideella föreningarna står inför. Organisationer som Volontärbyrån kan bli en ingång för många, särskilt för unga, människor till de befintliga organisationernas verksamhet. Utskottet noterar med tillfredsställelse att verksamhetens utbredning har ökat kraftigt under senare tid. Utskottet ser positivt på det initiativ Stockholms kommun har tagit vid inrättandet av Volontärbyrån och hoppas att ytterligare kommuner överväger att ansluta sig. Utskottet anser att Volontärbyrån är en organisation som riktar sig till kommuner och att formerna för finansiering av verksamheten för närvarande bäst tillgodoses genom avtal mellan å ena sidan kommunerna och å andra sidan Volontärbyrån. Med anledning av det anförda avstyrker utskottet motionerna 2004/05:Kr293 (m, fp, kd, c) och K469 (s).

Stöd till generationsövergripande verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett förslag om att i bidragsgivningen prioritera organisationer som främjar överbyggande socialt kapital. Utskottet hänvisar till ett tidigare ställningstagande på området och till att folkrörelsepolitiken för närvarande är under utredning.

Motionen

Folkpartiet anser i *motion So470* yrkande 14 att staten bör prioritera stödet till de organisationer som främjar det s.k. överbyggande sociala kapitalet. Motionärerna skriver att föreningslivet är den viktigaste arenan för att skapa socialt kapital. I synnerhet är de grupper och organisationer som står för ett överbyggande socialt kapital betydelsefulla. Det innebär föreningar där olika kategorier av medborgare kan mötas, t.ex. olika generationer. Motionärerna anser därför att man utifrån dessa aspekter bör prioritera stöd till de organisationer som främjar det överbyggande sociala kapitalet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har nyligen behandlat tre motionsyrkanden om stöd till generationsövergripande verksamhet (bet. 2005/06:KrU22 s. 9–11). I betänkandet hänvisades till att förslag till en rad ändringar i förordningen ska komma. Eventuellt kommer även Ungdomsstyrelsens myndighetsinstruktion att ändras. Utskottet ansåg inte att det var motiverat att se över systemet för utbetalning av statsbidrag till ungdomsorganisationer utan avstyrkte motionsyrkandena med hänvisning till att det befintliga regelverket endast har gällt sedan 2004. Utskottet hänvisade också till de förändringar som regeringen har aviserat samt till att Ungdomsstyrelsens förändringsarbete borde få tid att verka innan eventuella systemförändringar övervägs.

I direktiven för den pågående utredningen anges att ungas engagemang i bl.a. generationsövergripande organisationer är en förutsättning för att det ideella engagemanget även fortsättningsvis ska kunna spela en viktig roll i samhällsutvecklingen. Därför ska bl.a. faktorer som främjar respektive försvårar ungas organisering i generationsövergripande former beaktas.

Utskottet kan konstatera att frågan om bidragen till ideella organisationers utformning nyligen har behandlats av utskottet. Utskottet hänvisar till det tidigare ställningstagandet och ser fram emot vad den pågående utredningen kommer fram till. Därmed avstyrks motion So470 (fp) yrkande 14.

FN:s frivilligdag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motionsförslag om att FN:s frivilligdag bör uppmärksammas. Utskottet hänvisar till att riksdagen tidigare under mandatperioden har tagit ställning till ett likadant förslag.

Jämför reservation 8 (kd).

Motionerna

Kristdemokraterna anser i *motionerna 2004/05:Kr358* yrkande 3 och *Kr414* yrkande 11 att FN:s frivilligdag bör uppmärksammas. År 1985 antog FN:s generalförsamling en resolution om att utse den 5 december till FN:s frivilligdag. I resolutionen inbjuds regeringar över hela världen att uppmärksamma denna dag för att sätta fokus på ekonomisk och social rättvisa. Kristdemokraterna har noterat att något sådant regeringsinitiativ hittills inte har tagits i Sverige och anser att det ideella arbetet förtjänar uppmärksamhet. Regeringen bör därför ta initiativ för att uppmärksamma FN:s frivilligdag även i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har under innevarande mandatperiod tagit ställning till ett identiskt motionsyrkande från Kristdemokraterna (bet. 2003/04:KU15, s. 13). På förslag av konstitutionsutskottet avstyrkte riksdagen förslaget om att vidta åtgärder för att uppmärksamma FN:s frivilligdag.

Utskottet ser ingen anledning att gå emot riksdagens tidigare beslut och avstyrker motionerna 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 3 och Kr414 (kd) yrkande 11.

Allmänna samlingslokaler

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker sex motioner om allmänna samlingslokaler. Utskottet hänvisar till att utredningen om allmänna samlingslokaler alltfjänt är under beredning av regeringen.

Jämför reservationerna 9 (v) och 10 (c).

Motionerna

Centerpartiet tar i *motion 2004/05:Kr354* yrkande 4 upp frågan om allmänna samlingslokaler. Motionärerna framhåller att betänkandet om allmänna samlingslokaler (SOU 2003:118) innehåller en rad förslag som

enligt deras mening bör genomföras. Det gäller bl.a. särskilda insatser för ungdomar och höjt bidrag till ombyggnationer och handikappanpassning av allmänna samlingslokaler.

Vänsterpartiet anser i *motion Kr336* att det behövs bättre samarbete mellan å ena sidan lokala och regionala beslutsfattare och å andra sidan staten beträffande stödet till icke-statliga kulturlokaler och gemensamma samlingslokaler. Enligt motionärerna behövs det en bättre dialog mellan de bidragsgivande parterna i stil med den som i dag äger rum mellan Västra Svealandsregionen och Kulturrådet. Vänsterpartiet anser att riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att återkomma med förslag på framtida finansiering och lösningar när det gäller icke-statliga kulturlokaler och gemensamma samlingslokaler (yrkande 11).

Vänsterpartiet hänvisar i en annan motion, *Sf336* yrkande 39, till föreningslivets viktiga roll och framhåller att tillgången till gratis samlingslokaler är betydelsefull. Tillgången till samlingslokaler är viktig för att möjliggöra ett aktivt kulturliv och ytterst även en fungerande demokrati.

Tre motioner tar upp frågan om stödet till nybyggnad, reparation, om- och tillbyggnad samt handikappanpassning av allmänna samlingslokaler. Joe Frans (s) anser i *motion 2003/04:Kr319* att det är viktigt att det finns ett rejält statligt investeringsstöd till nybyggnad och upprustning av föreningsdrivna samlingslokaler. Han påpekar att nya föreningsdrivna samlingslokaler i förorter inte växer fram av sig själva. För att få i gång en sådan process bör en särskild satsning göras i syfte att skapa nya föreningsdrivna samlingslokaler i förorter.

Rolf Lindén och Ann-Kristine Johansson (båda s) anser i *motion 2004/05:Kr385* att stödet till köp, ny- eller ombyggnad, reparationer eller handikappanpassning av allmänna samlingslokaler är för lågt.

Agneta Lundberg och Kerstin Kristiansson Karlstedt (båda s) framför i *motion Kr300* liknande synpunkter. De anser att behovet av samlingslokaler är långt ifrån tillgodosett. Samhället bör på ett tydligare sätt på alla nivåer slå vakt om och utöka antalet samlingslokaler.

Utskottets ställningstagande

Enligt förordningen (1996:1593) om bidrag till allmänna samlingslokaler får statligt bidrag lämnas för köp eller nybyggnad, ombyggnad, standardhöjande reparationer eller handikappanpassning. Bidrag får lämnas med ett belopp som uppgår till högst 50 % av bidragsunderlaget. Boverkets samlingslokaldelegation fördelar bidragen. Vidare disponerar Ungdomsstyrelsen medel för fördelning av bidrag till informationsinsatser och utredningsarbete med inriktning på ungdomars utnyttjande av samlingslokaler. Därtill finns medel som regeringen disponerar för utvecklingsarbete.

Under innevarande mandatperiod har anslaget *Bidrag till allmänna samlingslokaler* (30:2) legat på 29 miljoner kronor årligen. Utskottet har vid behandlingen av budgetpropositionen varje år tagit ställning till motionsyrkanden om allmänna samlingslokaler med olika inriktning. I bet. 2002/03:

KrU1 ansåg utskottet att de allmänna samlingslokalerna är av stor betydelse för en rad olika organisationer och att de är en viktig grundpelare för det demokratiska samhället. Utskottet ansåg vidare att samlingslokaler i hela landet bidrar till att stärka den lokala identiteten, gemenskapen och demokratin. Utskottet gjorde ett tillkännagivande om att anslagsnivån fortsatt skulle uppgå till 29 miljoner kronor. Utskottet gick i och med det emot regeringens förslag om en anslagssänkning. Utskottet gav under följande riksmöte uttryck för en liknande uppfattning.

I 2005/06:KrU1 avslogs en motion med hänvisning till att betänkandet *Allmänna samlingslokaler – demokrati, kultur och utveckling* (SOU 2003:118) var under beredning inom Regeringskansliet. Enligt uppgift bereds ärendet fortfarande i Regeringskansliet. I 2006 års ekonomiska vårproposition har regeringen avsatt 3,5 miljoner kronor per år för 2007 och 2008 i syfte att ge ungdomar, särskilt i storstadsområdena, bättre tillgång till allmänna samlingslokaler.

Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen har avsatt medel för att tillgodose behovet av samlingslokaler för ungdomar i storstadsområdena. I övrigt står utskottet fast vid de skrivningar om samlingslokalerens betydelse som gjorts vid de tidigare ställningstagandena. Utskottet ser fram emot de förslag som regeringens beredning av betänkandet kan leda till. Med anledning av det anförda avstyrks motionerna 2004/05:Kr354 (c) yrkande 4, Kr336 (v) yrkande 11, Sf336 (v) yrkande 39, 2003/04:Kr319 (s), 2004/05:Kr385 (s) och Kr300 (s).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Folkrörelsepolitikens mål, punkt 1 (m, fp, kd, c)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m), Hans Backman (fp), Kenneth Lantz (kd) och Henrik Westman (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om folkrörelsepolitikens mål. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr358 yrkande 1 och 2005/06:Kr414 yrkande 1 och avslår motion 2003/04:So36 yrkande 7.

Ställningstagande

Vi anser att samhället måste ta ett större ansvar för att stödja utvecklingen av den ideella sektorn. Under den borgerliga regeringen inleddes ett arbete för att utveckla den ideella sektorn. Olika forsknings- och utredningsprojekt inleddes, och en beredning för utveckling av den ideella sektorn tillsattes. Det arbetet avbröts när Socialdemokraterna kom till makten 1994.

Vi anser att regeringens ointresse för den ideella sektorn är anmärkningsvärt. Enligt vår mening är det nationella målet för folkrörelsepolitiken såsom det har slagits fast av riksdagen inte tillräckligt. För att synliggöra statens ansvar för utvecklingen av den ideella sektorn bör målet för folkrörelsepolitiken kompletteras på följande sätt: Människor ska ha de bästa möjliga förutsättningar att bilda och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar. Folkrörelsepolitiken ska också stärka den ideella sektorn och utveckla dess roll i samhället.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 1 och Kr414 (kd) yrkande 1.

2. Spelregler för den ideella sektorn, punkt 2 (m, fp, kd, c)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m), Hans Backman (fp), Kenneth Lantz (kd) och Henrik Westman (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om spelregler för den ideella sektorn. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr380 yrkande 1 och 2005/06:Kr414 yrkandena 3 och 5 samt avslår motionerna 2002/03:Kr209 yrkandena 1 och 2, 2002/03:Kr324, 2003/04:Kr336, 2004/05:Kr353 yrkande 1 och 2005/06:Kr370.

Ställningstagande

Vi vill stärka de ideella krafternas inflytande i samhället. Vi anser att samhället består av tre likvärdiga delar, den offentliga, den privata och den ideella. I ett samhälle där de offentliga krafterna samverkar med ideella och privata aktörer finns det större möjlighet att se och synliggöra varje enskild människa. För närvarande finns det oklarheter i relationerna mellan det offentliga och de ideella organisationerna. Det innebär att vi riskerar konfliktfyllda diskussioner om ansvar och resurser.

De ideella organisationernas roll som opinionsbildare och aktörer inom välfärden bör säkerställas. Vår uppfattning är att alla vinner på en utveckling av relationerna genom tydliga spelregler. Regeringen bör snarast inleda ett arbete för att i nära samarbete med den ideella sektorn ta fram sådana spelregler.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2004/05:Kr380 (kd) yrkande 1 och Kr414 (kd) yrkandena 3 och 5.

3. Utredning av folkrörelsepolitiken, punkt 3 (kd)

av Kenneth Lantz (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utredning av folkrörelsepolitiken. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Kr329 yrkande 2, 2003/04:Kr391 yrkande 7, 2004/05:Kr358 yrkande 2, 2004/05:Kr363 yrkande 7, 2005/06:Kr414 yrkande 2 och 2005/06:Kr418 yrkande 13 och avslår motionerna 2004/05:Kr347, 2005/06:So648 yrkande 11 och 2005/06:Kr382 yrkande 25.

Ställningstagande

Vi kristdemokrater vill se en nystart på det nationella stödet för utveckling av den ideella sektorn. Den socialdemokratiska regeringen har under många år visat ett obegripligt ointresse för dessa frågor. Nu har man visserligen tillsatt en utredning och en arbetsgrupp inom departementet. Jag vill här framhålla att fördröjningen av dessa åtgärder är oacceptabel. Jag anser att regeringen ska informera riksdagen om arbetsgruppens arbete.

Vad jag här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 2, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 7, 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 2, 2004/05:Kr363 (kd) yrkande 7, Kr414 (kd) yrkande 2 och Kr418 (kd) yrkande 13.

4. Utredning av folkrörelsepolitiken, punkt 3 (v)

av Siv Holma (v) och Tasso Stafilidis (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utredning av folkrörelsepolitiken. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:So648 yrkande 11 och avslår motionerna 2003/04:Kr329 yrkande 2, 2003/04:Kr391 yrkande 7, 2004/05:Kr347, 2004/05:Kr358 yrkande 2, 2004/05:Kr363 yrkande 7, 2005/06:Kr382 yrkande 25, 2005/06:Kr414 yrkande 2 och 2005/06:Kr418 yrkande 13.

Ställningstagande

Det finns i dag organisationer som erhåller stöd genom årliga bidrag i statsbudgeten. Dit hör handikapp-, nykterhets- och pensionärsorganisationer. Det finns också en rad organisationer som har tillkommit när det sociala nätverket inte har fungerat. Dessa organisationer lever ofta ur hand i mun. Många har klarat sig under årtionden genom olika bidrag. Vi har tidigare i motioner och förhandlingar med regeringen försökt att skapa en särskild budgetpost för att stadigvarande kunna finansiera sådana organisationers verksamhet.

Vi är osäkra på om de organisationer som vi i detta sammanhang ser som samhällsnyttiga kommer att bli föremål för utredarens intresse. Därför föreslår vi att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om att inkludera dessa i den pågående utredningen.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion So648 (v) yrkande 11.

5. Forskning om ideella föreningar och folkrörelser, punkt 4 (m, fp, kd, c)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m), Hans Backman (fp), Kenneth Lantz (kd) och Henrik Westman (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om forskning om ideella föreningar och folkrörelser. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr358 yrkande 9, 2004/05:Kr380 yrkande 2 och 2005/06:Kr414 yrkande 6 och avslår motion 2004/05:Kr353 yrkande 2.

Ställningstagande

För att utveckla spelregler för den ideella sektorn behövs en modell med det svenska offentliga systemet som utgångspunkt. I Sverige finns fortfarande relativt lite forskning om den ideella sektorn, vilket bidrar till en bristande tillit från det offentliga. Forskning och kunskapsuppbyggnad är viktigt för att möjliggöra jämförelser, utvärderingar m.m., inte minst för organisationerna själva. Vi anser att det behövs bestående och kontinuerliga kontakter mellan den ideella sektorn och forskningsvärlden för att starta och utveckla nya forskningsprojekt kring den ideella sektorn.

Vad vi här har framfört bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 9, 2004/05:Kr380 (kd) yrkande 2 och Kr414 (kd) yrkande 6.

6. Ledare och funktionärer i den ideella sektorn, punkt 5 (kd, c)

av Birgitta Sellén (c) och Kenneth Lantz (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ledare och funktionärer i den ideella sektorn. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Kr329 yrkande 4, 2004/05:Kr358 yrkande 5 och 2005/06:Kr414 yrkande 8.

Ställningstagande

De ideellt arbetande ledarna gör ett viktigt arbete och en stor insats för samhället som helhet. En mer anonym men icke desto mindre viktig ledarkategori är föreningsledarna, dvs. ordförande, kassörer, sekreterare och andra föreningsfunktionärer som tillsammans får föreningens hjul att snurra och därmed skapar förutsättningar för verksamheten. I en rapport från Riksidrottsförbundet framhålls tre orsaker till ökade svårigheter att rekrytera föreningsledare: uppdragen tar för mycket tid, det är svårt att få övriga medlemmar att engagera sig samt man har svårigheter att hantera ekonomin.

Vi anser att det är viktigt att den ideella sektorn kan ha en enkel administration och en enkel ekonomisk reglering som inte ställer långtgående krav på specialkunskaper.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 4, 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 5 och Kr414 (kd) yrkande 8.

7. Volontärbyrån, punkt 6 (m, fp, kd)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Anna Lindgren (m), Hans Backman (fp), Kenneth Lantz (kd) och Henrik Westman (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om Volontärbyrån. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:K293 och avslår motion 2005/06:K469.

Ställningstagande

Människors vilja att engagera sig är stor i dag, men många har svårt att hitta en uppgift som passar dem. Volontärbyrån är en helt ny funktion för att kanalisera medborgarnas engagemang.

Att ta till vara medborgarnas engagemang på ett effektivt sätt är viktigt för vårt samhälle och stärker demokratin. Samtidigt betyder det mycket på ett personligt plan både för de deltagande individerna och för dem som får ta del av engagemanget. Genom en nationell finansiering kan utbyggnaden och driften av Volontärbyrån säkerställas så att alla i hela landet får möjlighet att ta del av Volontärbyråns möjligheter.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion 2004/05:K293 (m, fp, kd, c).

8. FN:s frivilligdag, punkt 8 (kd)

av Kenneth Lantz (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om FN:s frivilligdag. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr358 yrkande 3 och 2005/06:Kr414 yrkande 11.

Ställningstagande

I december 1985 godkände FN:s generalförsamling en resolution om att utse den 5 december till FN:s frivilligdag. I resolutionen inbjuds regeringar världen över att uppmärksamma denna dag i syfte att sätta fokus på ekonomisk och social rättvisa. Jag har noterat att Sverige inte har gjort det. Kristdemokraterna anser att det är betydelsefullt att det ideella arbetet uppmärksammas och anser därför att regeringen bör ta initiativ för att FN:s frivilligdag uppmärksammas även i Sverige.

Vad jag här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2004/05:Kr358 (kd) yrkande 3 och Kr414 (kd) yrkande 11.

9. Allmänna samlingslokaler, punkt 9 (v)

av Siv Holma (v) och Tasso Stafilidis (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om allmänna samlingslokaler. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Sf336 yrkande 39 och 2005/06:Kr336 yrkande 11 och avslår motionerna 2003/04:Kr319, 2004/05:Kr354 yrkande 4, 2004/05:Kr385 och 2005/06:Kr300.

Ställningstagande

Föreningslivet har en viktig roll att fylla för att mötesplatser ska uppstå mellan människor. Därför är det viktigt att föreningslivet har tillgång till gratis samlingslokaler. Detta är viktigt för att åstadkomma ett aktivt kulturliv och en starkare demokrati. Tillgången till samlingslokaler bör säkerställas i regeringens kulturpolitiska prioriteringar.

Stödet till icke-statliga kulturlokaler och gemensamma samlingslokaler förutsätter en regional eller lokal motprestation, vilket är rimligt, men dialogen mellan de centrala och lokala parterna måste förbättras. Samarbetet

mellan västra Svealandsregionen och Kulturrådet kan stå som förebild för andra regioner. Vi anser att regeringen bör återkomma med förslag på hur tillgången till icke-statliga kulturlokaler och allmänna samlingslokaler samt finansieringen av dessa kan säkerställas.

Vad vi här framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna Kr336 (v) yrkande 11 och Sf336 (v) yrkande 39.

10. Allmänna samlingslokaler, punkt 9 (c)

av Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om allmänna samlingslokaler. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Kr354 yrkande 4 och avslår motionerna 2003/04:Kr319, 2004/05:Kr385, 2005/06:Sf336 yrkande 39, 2005/06:Kr300 och 2005/06:Kr336 yrkande 11.

Ställningstagande

Det har nu gått över två år sedan betänkandet om allmänna samlingslokaler lämnades. Det innehåller en rad bra förslag och en utförlig analys av de allmänna samlingslokalernas betydelse på 2000-talet. Jag anser att huvudragen i utredarens förslag bör genomföras, vilket bl.a. innebär särskilda insatser för att nå ungdomar och att bidraget till ombyggnationer och handikappanpassning höjs.

Vad jag här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion 2004/05:Kr354 (c) yrkande 4.

Särskilt yttrande

Spelregler för den ideella sektorn, punkt 2 (v)

Siv Holma (v) och Tasso Stafilidis (v) anför:

Varje dag diskrimineras människor på grund av sin sexuella läggning och sin könstillhörighet. Vi i Vänsterpartiet vill på samhällslivets alla områden bekämpa de orättvisor som drabbar HBT-personer. Parallellt med arbetet att reformera lagstiftningen måste vi gemensamt i samhället åstadkomma en attitydförändring och en medvetenhet om HBT-personers livssituation. De sexualpolitiska organisationerna har en mycket viktig uppgift i detta arbete. Vi anser att sexualpolitiska organisationer som uppfyller kriterierna för att räknas som folkrörelser också ska ingå bland de organisationer som nämns som viktiga för demokratin genom folkrörelsebegreppet. I första hand handlar det om ett erkännande av organisationernas långa och enträgna arbete för sexuellt likaberättigande (RFSL) och sexuell upplysning (RFSU). Vi anser emellertid att det är rimligt att tills vidare avvakta resultatet av den pågående utredningen och har därför avstått från att reservera oss i denna fråga.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motion väckt med anledning av prop. 2003/04:161

2003/04:So36 av *Chartrine Pålsson m.fl. (kd)*:

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stärka den ideella sektorn och utveckla dess roll i arbetet med att förhindra alkoholskador.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2002

2002/03:Kr209 av *Ana Maria Narti (fp)*:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samarbete på jämlika villkor mellan den offentliga sektorn och de nya organisationerna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om köp av sociala tjänster och kunskapstjänster.

2002/03:Kr324 av *Nils-Erik Söderqvist och Monica Green (båda s)*:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av att våra folkrörelser uppmärksammas för deras förebyggande sociala arbete med verksamheter för barn och ungdomar.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2003

2003/04:Kr319 av *Joe Frans (s)*:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om föreningsdrivna samlingslokaler.

2003/04:Kr329 av *Helena Höij m.fl. (kd)*:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utveckling av den ideella sektorn.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att underlätta den ideella sektorns möjligheter att rekrytera ledare och funktionärer.

2003/04:Kr336 av Nils-Erik Söderqvist och Monica Green (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förutsättningarna för våra folkrörelser i deras arbete för demokrati och för deras förebyggande insatser för barn och ungdomar.

2003/04:Kr391 av Alf Svensson m.fl. (kd):

7. Riksdagen begär att regeringen återkommer med en redogörelse för arbetet inom departementens gemensamma arbetsgrupp för den ideella sektorn.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:K293 av Lena Adelson Liljeroth m.fl. (m, fp, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Volontärbyrån nationell finansiering.

2004/05:Kr347 av Alf Eriksson och Majléne Westerlund Panke (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att se över bidragssystemet till folkrörelserna.

2004/05:Kr353 av Carina Ohlsson (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det behövs regler för relationerna mellan det offentliga och de ideella organisationerna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av stabila regler och forskning kring frivilligsektorn.

2004/05:Kr354 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

4. Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med förslag i enlighet med utredningens, Allmänna samlingslokaler (SOU 2003:118) intentioner.

2004/05:Kr358 av Kenneth Lantz m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att komplettera folkrörelsepolitikens mål.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utveckling av den ideella sektorn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att FN:s frivilligdag bör uppmärksammas.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att underlätta den ideella sektorns möjligheter att rekrytera ledare och funktionärer.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om forskningssamverkan mellan den ideella sektorn och forskningsvärlden.

2004/05:Kr363 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

7. Riksdagen begär att regeringen återkommer med en redogörelse för arbetet inom departementens gemensamma arbetsgrupp för den ideella sektorn.

2004/05:Kr380 av Inger Davidson m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det snarast bör inledas ett arbete med att utveckla spelregler för relationerna mellan det offentliga och de ideella organisationerna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det bör avsättas fristående resurser för forskning och utveckling som rör det ideella engagemanget i Sverige.

2004/05:Kr385 av Rolf Lindén och Ann-Kristine Johansson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om samlingslokaler.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:K469 av Tomas Eneroth (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förutsättningarna för Volontärbyrån.

2005/06:Sf336 av Lars Ohly m.fl. (v):

39. Riksdagen tillkännager för regeringen om sin mening vad i motionen anförs om tillgången till gratis samlingslokaler.

2005/06:So470 av Erik Ullenhag m.fl. (fp):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om föreningslivets betydelse för människors hälsa.

2005/06:So648 av Lars Ohly m.fl. (v):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samhällsnyttiga organisationer.

2005/06:Kr300 av Agneta Lundberg och Kerstin Kristiansson Karlstedt (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nybyggnation, om- och tillbyggnad av allmänna samlingslokaler.

2005/06:Kr336 av Lars Ohly m.fl. (v):

11. Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med förslag på framtida finansiering och lösningar när det gäller icke-statliga kulturlokaler och gemensamma samlingslokaler.

2005/06:Kr370 av Yoomi Renström m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en ny kategori under kategorin folkrörelse kallad Sexualpolitiska organisationer.

2005/06:Kr382 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, –):

25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om de lagar som påverkar ideella föreningar.

2005/06:Kr414 av Kenneth Lantz m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att komplettera folkrörelsepolitikens mål.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utveckling av den ideella sektorn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det gemensamma ansvaret för välfärden.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det snarast bör inledas ett arbete med att utveckla spelregler för relationerna mellan det offentliga och de ideella organisationerna.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det bör avsättas fristående resurser för forskning och utveckling som rör det ideella engagemanget i Sverige.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den ekonomiska regleringen av ideella föreningar.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att FN:s frivilligdag bör uppmärksammas.

2005/06:Kr418 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om insatser för att stärka och utveckla den ideella sektorn.